

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETÓFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A munkásbiztosító pénztári választás.

A vasárnapi munkásbiztosító pénztári közgyűlés, — amint ez a beavattottak előtt már régóta nem lehetett kétséges, — a régi rendszer teljes és végleges kibuktatását eredményezte és a munkáspénztár falai közé a demokrácia, a liberális tartotta diadalmas bevonulását.

A közgyűlésen megjelentek — az összes küldöttek 83%-a szavazott le, — igazmondásukkal ítéletet mondtak a régi rendszer felett, mely után már nekünk is feleslegessé válik a régi pénztári reedszerről további bírálatot mondani, hanem ahelyett teljes bizalommal, sok reménységgel nézünk a jövő munkásság elé, mely hivatva lesz a Pénztár iránti bizalmat helyreállítani, a beteg tagokkal való előzékeny bánásmódot, a segélyezési ügyek gyors lebonyolítását és a pénztári ügyeknek liberális, demokratikus és szociális szellemben való vezetését biztosítani.

A harc a vasárnapi ítéletmondással ellent, sokkal fontosabb, sokkal humánusabb, sokkal életbevágóbb szociális tevékenység vár az új rendszerre, semhogy személyeskedéssel, pártharcokkal, boszúpolitikával munkásságát mellékvágányokra és tévutakra engedné terelni.

A vasárnappal befejeződött hosszú, kemény, viszontagságos, sok akadályt legyűrt harcnak az új rendszer emberei részéről vége van és a komoly, becsületes, szociális érzésektől áthatott munka korszaka fogja ország-világ előtt bizonyítani, hogy a kemény harcért nem volt kár és a győzelemben segítő munkaadók és biztosítottak nem pazarolták érdemtelenekre bizalmukat.

Uj emberek, új eszmékkel, friss tetterővel, munkakedvvel, teli ambícióval, egészséges világnézetekkel jöttek uralomra és úgy a munkaadók, mint biztosítottak vissza fogják nyerni a Pénztárba vetett, de megingott bizalmukat.

A beteg tagokkal való emberséges, udvarias bánásmód, a segélyezési ügyek leggyorsabb lebonyolítása, a tisztviselő-karnak a felekkel szemben való előzékenysége, azon anomáliák sürgős megszüntetése, hogy a munkaadók járulékaiknak felszámításánál, miként az még a közel múltban számos esetben meg volt, elő ne fordulhasson, hogy járulékok ismételtelen vagy tévesen szedessenek be és ezáltal a rendszeres vezetésbe, a helyes könyvelésbe vetett hitet megdönt-

sék, — ezek fogják az új rendszer legelső, legfontosabb és legsürgősebb teendőit képezni.

Az új elnökség ilyen irányú, jó-akarátú, de azért igen határozott rendeltetésben figyelmeztette a tisztviselőkart a lelkiismeretes munkára, előzékenységre, pontosságra, egyúttal kilátásba helyezve a tisztviselőkar legmeszebbmenő megvédését és megélhetési viszonyainak biztosítását és fokozását.

A munkásbiztosítópénztár áldásait a sok ezren csak úgy fogják igazán élvezni, ha minden téren, minden alkalommal liberális és szociális elvek irányítják azokat, akikre a közbizalom a vezetést ruházta.

És mert meg vagyunk győződve, át vagyunk hatva tőle, hogy így lesz, — nem tulozunk, ha azt mondjuk, az új korszak nemcsak a vezetés személyeiben fog megnyilvánulni, hanem a vezetés szellemében is.

És akkor, akik ma a munkásbiztosítópénztár elnökségei, felismerik annak humánus, közhasznú jótéteményeit, — az intézmény barátaivá lesznek.

Hogy ez megtörténjék, az új rendszer feladata és egyuttal kötelessége lesz.

Ujvidék 1914. évi költség- előirányzata.

I. Fedezet.

A) Városi ingatlanokból. 1. Földhasznabérek 302361 korona 2. Téglaegetés 8400 korona 3. Erdő bevétel 14000 k., 4. Városi kert és sétányok 13000 k., 5. Köztelkek után 2718 k., 6. Legelődíjakból 14000 k., 7. Házhelyekből stb. 13201 k., 8. Artézi fürdőből 21381 k., 9. Kálvária rendezés után 1000 k., 10. Kórházalap hozzájárulása 21000 k., 11. Közvägőhid 38220 k., I. összeg 449.281 k.

B) Javadalmi bevételek. 12. Városi javadalmak 175100 k., 13. Állami italmérési jogváltás után 91980 k., 14. Halászat és vadászat 1540 k., 15. Hordójelzés 1500 k., II. összeg 270120 k.

C) Rendőri bevételek. 16. Iparhatósági bevételek 4000 k., 17. Tolonckiadások megtérüléséből 400 k., III. összeg 4400 k.

D) Cselekvő tőkék kamatai. 18. Törzsvagyont képező állami és magánkötvények, valamint takarékpénztári betétek kamatai 6047 k., IV. összeg 6047 k.

E) Hadsereg elszállásolási tértiményei. 19. Közös hadsereg 51414 k., 20. Honvédség 13017 k., V. összeg 64431 k.

F) Vegyes bevételek. 21. Iparos és kereskedelmi tanonciskola 4.000 k., 22. A dunai védgát fenntartásához állami hozzájárulás 1.603

k., 23. Egészségügyi bevételek 1.229 k., 24. Ebadóból 4.000 k., 25. Végrehajtási költségek megtérüléséből és késedelmi kamatokból 12.000 k., 26. Mérnöki hivatal utáni tértimény 9.890 k., 27. Városi fuvarok után és utcai szemét eladásából 3.000 k., 28. Marhalevelek 1.400 k., 29. Átiratási díjakból 32.000 k., 30. Állami fogyasztási adóból 224.200 k., 31. Hídberleti bevételek 39.500 k., 32. Végleges közcsatornák után 40.000 k., 33. Különféle bevételek 5.000 k., 34. Államsegély 67.000 k., 35. Anyakönyvi bevételek 3.200 k., 36. Pénztári maradvány 23.570 k., VI. összeg 471.592 k., I. összeg 449.281 k., II. összeg 270.120 k., III. összeg 4.400 k., IV. összeg 6.047 k., V. összeg 64.431 k., Összes fedezet 1.265.871 korona.

II. Szükséglet.

A) Közigazgatási kiadások 1. Tisztviselő-kart illetményei 198557 korona, 2. Szolgák illetményei 27200 k., 3. Hivatalosok ruházata 2324 k., 4. Díjnokok napidíjai 32985 k., 5. Városi alkalmazottak segélyezése betegség esetére 4000 k., 6. Irodai kellékek stb. 24300 k., 7. Posta-távirda stb. költségek 2318 k., 8. Erdészeti kiadások 1100 k., 9. Városi kert és sétányok kiadásai 42934 k., 10. Kiküldetési költségek, fuvar- és napidíjak 13880 k., 11. Városháza és egyéb vár. épületek fentart. 5500 k., 12. Állami adó és illetékegyenérték 26975 k., 13. Város világitása 49020 k., 14. Utca-kövezése 122336 k., 15. Utca-kiszívása, gazdasági fuvarok stb. 55469 k., 16. Kutak és hidak fentartása 5000 k., 17. Tűzoltói intézmény 14302 k., 18. Töltések és dunapart fentartása 5550 k., 19. Földek felmérése 1500 k., 20. Legelő javítására és rovarok irtására 1500 k., 21. Vizek levezetése 6200 k., 22. A várost övező mocsarak lecsapolása 32210 k., 23. Hordójelzési kiadások 5278 k., I. összeg 680.438 k.

B) Biztonsági kiadások 24. Rendőrtisztviselők és díjnokok illetményei 63060 k., 25. Rendőrlégénység járandóságai 94974 k., 26. Rendőrlégénység ruházata 8762 k., 27. Rendőri szerek stb. 3746 k., 28. Rendőrlovak tartása 7526 k., 29. Tolonck és rabok 1000 k., II. összeg 179068 k.

C) Egészségügyi kiadások 30. Egészségügyi kiadások 30237 k., III. összeg 30237 k.

D) Közoktatási és jótékony intézmények 31. Hítfelkezesi iskolák fentartása 130.531 k., 32. Óvodák fentartása 7160 k., 33. Keresk. és iparos tanonciskola fentartása 20280 k., 34. Orsz. tanítói nyugdíjalapra 1320 k., 35. Színészet segélyezése 4500 k., 36. Kegydíjak 9096 k., 37. Jótékony adományok 2200 k., 38. Hitközségek segélyezése 2820 k., 39. Alapítványokra és egyletekre 1322 k., IV. összeg 179229 korona.

E) Adósságtörlesztés és kamatok 40. Adósságtörlesztés 257797 k., V. összeg 257797 k.

F) Katonabeszállásolási kiadások 41. Katonabeszállásolás 12160 k., VI. összeg 12160 k.

G) Különféle kiadások Vegyes kiadások. — 42. Per- és bélyegköltség 400 k., 43. Előfogatokra 200 k., 44. Végrehajtási költségek 18850 k., 45. Jövedéki hivatal kiadásai 182999 k., 46. Kövágóhídi kiadások 49523 k., 47. Előre nem látható kiadások 10000 k., 48. Állategészségügyi kiadások 3034 k., 49. Mének életmezése 1400 k., 50. Népfürdő 1000 k., 51. Szegényalap hiánya 12162 k., 52. Nyugdíjalap hiánya 52140 k., 53. Hozzájárulás a nyugdíjalaphoz 2000 k., 54. Hidbérlet 36500 k., 55. Anyakönyvi tiszteletdíjak 2600 k., VII. összeg 372808 k., VI. összeg 12160 k., V. összeg 257797 k., IV. összeg 179229 k., III. összeg 30237 k., II. összeg 179068 k., I. összeg 680.438 k., **Összes szükséglet 1.717.317 kor.** **Összes fedezet 1.265.871 kor., Hiány 451.446 kor.,** mely a 675000 korona állami adó után 67%-kal kivetendő pótdadával lesz fedezendő.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos polgármester a közigazgatás f. junius, julius és augusztus havi menetéről szóló jelentését a következőkben terjesztette a szept. 26-i közgyűlés elé:

A lefolyt junius, julius és augusztus hónapokban tartatott: 1 rendes és 4 rendkívüli közgyűlés, 3 előkészítő tanácsülés, 3 közg. biz. ülés, 22 tanácsülés, 12 árvaszéki ülés, 1 gazdasági biz., 1 gazd., pénzügyi és költségvetési biz., 1 adóügyi albiz., 1 fegyelmi vál. ülés.

A lefolyt 3 hónapban kiadott: 113 igazolvány, 113 iparengedély, 59 munkakönyv, 531 zeneengedély, 5498 marhalevél, 1 előfogát, 101 külhoni utlevél; kereskedelmi tanoncszerződés kötött 22, szállásutalvány kiadott 14, igazolási jegy 32, cselédkönyv 15; toloncoltatott 63 és továbbított 76 egyén.

A város közegészségi állapota juniusban kedvező volt. Fertőző bajok elvéve jelentkeztek a vörhenyesetek száma pedig csökkent. Bejelentett 9 vörheny, 10 diftéria, 2 kanyaró, 1 hasi hagymáz, 8 bányahimlő, 1 fültömirigylob; ezek közül elhalt 2 vörhenyben, 1 diftériában. A halálesetek száma 4 és 4 halvaszületés. Felekezetek szerint a gör. kel. 20, a róm. kath. 16, ret. 2, az ev. és nazarénusok 1—1 halálesettel szerepelnek. Tuberkulózisban elhunyt a város területén 9, a közkórházban 6, gyomorbélhuruthan 3 gyermek.

A vár. közkórházban május végével ápolás alatt maradt 167 férfi, 130 nő. Junius folyamán felvételre 157 férfi és 79 nő. Az összes fogaték leszámításával junius végén ápolás alatt maradt 151 férfi és 103 nő. Julius hóban fertőző bajok elvéve léptek fel, vörheny 8, diftéria 7, hasi hagymáz 1, kanyaró 2 esete fordult elő. A halálosok száma e hóban igen kicsi volt, 35 haláleset és 5 halvaszületés. Felekezetek szerint elhalt 15 gör. kel., 11 róm. kath., 4 izr., 3—3 evang. és ref., 1 gör. kath. Elhalt bélhuruthan 5, tuberkulózisban a város területén 9, a közkórházban 1 egyén, Orvos által nem kezeltetett egy gyermek. A városi közkórházba felvételre julius folyamán 167 férfi és 110 nő, az összes fogaték leszámításával a hó végén ápolás alatt maradt 160 férfi és 123 nő. Augusztus hóban fertőző bajok csak elvéve fordultak elő. Nevezetesen vörheny 3, diftéria 8 és hasi hagymáz egy esetben. Az elmúlt hóban egy ázsiai kolera esetünk is volt és pedig Klausz József, 53 éves vándorló munkás személyében, aki hosszabb ideig tartózkodván Rumán, onnan a Száva partjára vándorolt, hogy Boszniába me-

hessen, miután erre engedélyt nem kapott, Siden, Illokon, Palánkán át Péterváradra jött, az augusztus 15—16 közti éjtel Pétervárad egy iparosmenhelyén töltvén, augusztus hó 16-án reggel jelentkezett a közkórházban felvételre. Itt kolera jeleit konstatálván rajta dr. Haas kórházi orvos, a járványkórház céljaira kiszemelt fertőző pavilonba szállította. A kifejezetten tipikus kolera-tüneteket mutató beteg ürüléke még aznap beküldetett a koleralaboratoriumnak, ahonnan augusztus 18-án délután érkezett meg a sürgönyválasz, mely szerint az ürülék bakteriológiai megvizsgálása pozitív eredménnyel járt. A beteg augusztus 17-én a késő esti órákban meghalt, másnap d. e. a szabályzat rendelkezéseinek megfelelően eltemetett, a betegszoba és teljes burkolata személyes felügyelet alatt fertőtlenítve lett. Ugyancsak augusztus 16-án szállított be a járványkórházba Kondor János matróz, a Leitha monitor legénységéből, a ki Ujvidéken bevásárolván, a sétatérén több izben hányt, a kórházba szállítása után azonban már további betegség tünetek nem mutatott és a szabályszerű 5 nap leteltével fürdő és ruhafertőtlenítés után a péterváradai csapatkórháznak adatott át. Aug. 16-á óta az egy időbenből származott kolera eseten kívül továbbra még csak gyanus megbetegedés sem történt.

A kolera elleni óvintézkedések felülvizsgálására a magy. kir. belügyminiszter első izben augusztus 4-én dr. Sörös Miklós közegészségügyi felügyelőt küldte ki, aki tekintettel a nagy vasuti és hajó forgalomra, szükségesnek tartotta, hogy mind a két veszélyeztetett ponton, a vasuti és hajóállomáson teljes felszerelés álljon rendelkezésre a betegek elhelyezésére, kezelésére és holmijuk fertőtlenítésére. Ehhez képest a városi tanács elrendelte, hogy a múlt években hajóvizsgálat céljaira szolgált szétszedhető fabarakk az első sorban veszélyeztetett vasuti állomás mellett a villamosági telep mögött felállíttassék, 4—5 beteg befogadására berendeztessék és elhatározta egy második ugyanilyen barakk építését a hajóvizsgáló állomáson, a dunaparti mészegető mellé. Minkét barakk ma már kész és berendezve várja az esetleges betegeket, csupán a dr. Sörös Miklós felügyelő által az államkincstár terhére rendelt két gőzfertőtlenítő nem érkezett még meg. Mindkét intézmény arra szolgál, hogy a vasuton vagy hajón érkező esetleges kolerás vagy koleragyanus beteg ne hozassék be a városba, minek folytatni ilyen esetben a város zár alá helyezése elmaradhat, kereskedelmünk és kivitelünk nem szenved. Az orvosi szolgálatot mindkét helyen a kirendelt vasuti illetve hajóvizsgáló orvosok végzik, megfelelő segéd személyzettel. Másodizben az augusztus 16-iki koleraeset után dr. Poszvek Lajos közegészségügyi felügyelő vizsgálta felül kolera elleni óvintézkedéseinket és teljes megalégedését fejezte ki a tapasztaltak felett.

Magában a város területén megbetegedettek felvételére a közkórház külön kapuval bír, a többi résztől elkerített fertőző beteg pavilonja van kiszemelve; ez kétségtelenül nem a legszerencsésebb megoldás, de mindaddig, amíg külön járványkórházunk — melyről tervet már kértünk a miniszteriumtól — fel nem épül, mindenesetre előnyösebb mint valami ideiglenes, primitív berendezésű helyiség bérlése e célra. A kolerásokkal érintkezett megfigyelésre szoruló egyének elhelyezésére ezideig a szegényház néhány szolgája volt kiszemelve; az új gimnázium megnyitása után a tulságos közelség nyugtalanságot keltvén a közönség körében,

megfigyelés céljaira most a Magyar-utca 58. és 62. sz. városi házak fognak szolgálni. Egyéb intézkedések közé tartozik, hogy a piaci rendezet és köztisztaság ellenőrzése állandóan folyik, fertőző vidékről jövő utasok tartoznak 5 napon át az orvosi hivatalban jelentkezni és tekintettel a Szerémszég felől fenyegető veszedelemre, intézkedés történt, hogy fertőző községekből iskolás gyermekek Ujvidékre ne jöhessenek.

A halálesetek száma az elmúlt hónapban 63 volt és 3 halvaszületés; az emelkedés a halálesetek számában a gyermekek nyári bélhurutjának terhére irandó, mely betegség egy-magában 20 áldozatot követelt. Ezen kívül tuberkulózisban elhalt 9 egyén, diftériában 2 gyermek. Vallásfelekezetek szerint az elhaltak közül róm. kath. volt 27, gör. kel. 22, református 8, evangélikus 6 és izraelita 1. A vár. közkórházba aug. folyamán felvételre 141 férfi, 90 nő; az összes fogaték leszámításával a hó végén ápolás alatt maradt 132 férfi és 105 nő.

Junius és augusztus hónapokban a város kövágóhídján levágatott: szarvasmarha 453 drb., borjú 1013, sertés 2239, juh 358, kecske 2, bányász 3401, malac 3, összesen: 7469 drb. Idegen községből levágva behozatott: szarvasmarha 1, juh 49, bányász 105, sertés 4, összesen 159 drb. Hatósági husszék útján eladatott: sertés 9 és juh 2 drb. összesen 11 drb. A közfogyasztástól teljesen elvonatott és megsemmisített 19 drb. sertés gümőkór, 3 sertés borsóakór és 1 drb. fertés septicaemia miatt.

A vár. javadalmi hivatalnál befolyt borfogyasztási adóban 21,000 kor. 24 fill., huszfogyasztási adóban 14,679.26 kor., vágóhídi díjban 8130.66 kor., borfogyasztási pótdobban 2225.13 kor., huszfogyasztási pótdobban 3669.29 kor., szeszfogyasztási pótdobban 2363 kor. 08 fill., likőrfogyasztási pótdobban 373.50 kor., ásvány- és szikvíz adóban 5155.30 kor., kövezet vámban 7892.19 kor., helypénzben 17,523.63 kor., mérlegdíjban 17,111.46 kor., part és rakhely díjban 503.96 kor., heti állatvásárdíjban 77.10 kor., hűtő kamrák díjában 1106.25 kor., átalányokban 2265 kor., birságpénzekben 277.37 kor., terület használatért Tivoli mozgósínház 150 kor., hidvámban és nyitási díjban 12,072.47 kor. összesen 117,575 kor. 89 fillér. Jelenti továbbá, hogy a városházai tüzesetből okozott károk biztosítás útján teljesen megtérülnek s végül, hogy a kolera elleni védekezés során az összes élelmiszerárusok a legintenzívebb ellenőrzés alá vétettek s ahol a figyelemzés eredmény nélkül maradt, szigorú büntetések alkalmazása védelmezte a közönség érdekét. Állandó és fokozott ellenőrzés tárgyát képezi az általános köztisztaság, mely azonban csak akkor fog a kívánt fokra emelkedni, ha a személfuvarozási szabályrendelet életbeléptethető lesz.

H I R E K.

T. olvasóinkat kérjük, hogy a f. október hó 1-én kezdődő IV. évnegyed alkalmából az előfizetést mielőbb megújítani és esetleges hátralékaikat beküldeni sziveskedjenek.

Kitüntetés. A király Endre Antal műszaki tanácsosnak saját kérelmére történt állandó nyugalmába helyezése alkalmából a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a műszaki főtanácsosi címet díjmentesen ado-

mányozta. A nem rég még Ujvidéken működött főtanácsos e legujabb kitüntetéséhez nagyszámu itthelyi barátai és tisztelői őszintén gratulálnak.

Szerb színeszet. Az ujvidéki szerb szintársulat e hét végén kerül vissza hosszabb körútjából s e hó 5-én vasárnap kezdi meg előadásait.

Athelyezés. Nagy Ákos határrendőrségi fogalmazó Fiuméből Ujvidékre helyeztetett át, ahol már korábban is szolgált. — Dr. Koller Lajos fogalmazó gyakornok Ujvidékről Királyhidára helyeztetett át.

Nemeskeblű adomány. Flesch M. festékkereskedő az önk. tűzoltó egyletnek — a legutóbbi tűz sikeres eloltása körüli fáradozás elismeréséül — 50 koronát adományozott.

Kinevezés. Tóth Ferenc, Kocsis Gábor és Romics Jęfta határszéli rendőrök őrsvezetőkké neveztettek ki.

Ujoncok és póttartalékosok figyelmébe. A folyó é. október hó 6., 7., 8. és 9-én tényleges szolgálatra bevonuló ujoncok és póttartalékosok ez uton figyelmeztetnek, hogy élelmi cikkeket ne vigyenek magukkal, mert azok a kolera veszélyre való tekintettel mind megsemmisítetnek.

Eljegyzés. Hochberg Jenny kisasszonyt, az izr. templomi énekkar széphanú s kedvelt tagját eljegyezte Kálmán Fülöp Budapestről.

Lelkész áthelyezés. A dunamelléki ref. püspök Klepp Péter torzsai segédlelkészt Ujvidékre helyezte át, Horváth Lajos ujvidéki ref. segédlelkészt pedig megbizta a torzsai ref. egyház adminisztrációjával.

Munkásbiztosító pénztári választás. A hónapok óta folyó izgalmas, elkeseredett harc a munkásbiztosító-pénztár uralmáért vasárnap a szociádemokrata párti munkásság és a velük rokonszenvező liberalisan, demokratikusan gondolkodó munkaadók győzelmével végződött. A régi rendszer egyetlen embere sem maradt benn. Az általános évi jelentéshez Hajdu Sándor szellemes, gunyos és erő, bár rövid felszólalása mély hatást tett a közgyűlésre. A megejtett választás eredménye az volt, hogy a demokraták 45 szavazatával szemben a kibukott régi vezetőség csak 38 szavazatot kapott. A választás eredménye nagy örömet keltett. Hétfőn alakult meg az új igazgatóság. A Munkásbiztosító-pénztár elnökévé Mayer Józsefet, al-elnökéivé Krón Rihárdot és Hajdu Sándort választották meg. A munkásság és a polgárság az új elnökséget nagy ünnepeztetésben részesítette.

A munkásbiztosító pénztárak államosítása. A székesfehérvári ipartestület országos mozgulmat indított a munkásbiztosító pénztárak államosítása érdekében. Körlevélben hívta föl az ország összes ipartestületeit csatlakozásra és egy monstreküldöttségben való részvételre. Az ország minden részéből 50 ipartestület jelentette be csatlakozását a küldöttséghez, mely Tisza István gróf miniszterelnök és Harkányi János báró kereskedelmi miniszternél fog tisztelegni, kérve tőlük a munkásbiztosító pénztárak államosítását. A küldöttség vezetésére Széchényi Viktor gróf főispánt kérték föl.

Harmadik osztály a gyorsvonatokon. Az Államvasutak igazgatósága az év eleje óta próbakép több fővonalon harmad-

osztályú kocsikat csatoltatott a gyorsvonatokhoz. A próba kitűnően bevált és most elhatározták, hogy októbertől kezdve az összes vonalokon csatolnak harmadosztályú kocsikat a gyorsvonatokhoz. — Így olcsóbban és gyorsabban juthatunk mi is Budapestre.

A hadi titok elárulásaért három havi fogház. Popovics L. Milán, az ujvidéki Szrbsztvo szerkesztője m. é. november 24-én Férrias szó címén cikket irt, melynek következő passzusait — „mozgósítás esetén Pancsova környékén az iskolákat átalakítják kórház céljaira, a monitorok megérkeztek Ujvidékre és az ujvidék-pétervárad hidat katonák őrzik“ — a szegedi ügyészség inkriminálta s fegyveres erő ellen való vétség címén vádat emelt. A szegedi esküdtbíróóság a napokban tartott végtárgyaláson Popovicsot, akit ugyancsak a szegedi esküdtbíróóság nemrégiben egy hónapi fogházra ítelt nemzetiségi gyűlöletre való izgatás miatt, az esküdtek verdiktje alapján 3 havi fogházra és 300 kor. pénzbüntetésre ítélte. A szigorú ítélet nagy feltűnést keltett.

Marad a kamatiab. Az osztrák-magyar bank legutóbbi tanács ülésén Pranger főtitkár jelentést tett az üzleti helyzetről, arról, hogy a bizalom kezd visszatérni s a nép ismét a bankokba helyezi a pénzét, de a pénzvisszonyok feszültsége miatt a kamatláb leszállításáról beszélni sem lehet.

Halálozás. Kovácsy Ágoston nyug. törvényszéki bíró, majd kulai kir. közjegyző, legutóbb pedig kulai ügyvéd, hosszas szenvedés után 72 éves korában meghalt. Az elhunyt zombori családból származott, apja Kovácsy Alajos az ujvidéki törvényszék elnöke, majd B. Bodrog vmegye alispánja volt.

A sertésvész kötelező bejelentése. A földmivelésügyi miniszter rövid rendeletet küldött le a rendőrkapitányhoz, amelyben a sertésvész kötelező bejelentését rendeli el s vész idejére az állatorvosok magatartását és intézkedéseit írja elő.

Kétmillióval kevesebb bevétel. A Duna Gözhajózási Társaságnak nagyon rossz esztendeje van. A bevétel az év elejétől július hó végéig 8,810,736 korona volt, mely a múlt év hasonló időszakában 10,962,511 koronát tett ki. Az idén tehát 2 millió 151,775 koronával csökkent a bevétel.

Milyen fizetéseket adnak — külföldön. Egy angol lap összeállítja azokat az állásokat, melyekkel a legmagasabb fizetések járnak a szigetországban. Az angol adójegyzékek szerint az országban 202 ember van, kinek fizetése, tehát nem a jövedelme, több mint 130.000 korona. Ezeknek az összefizetése 39,696,000 korona, átlag tehát 183.000 korona esik egyre-egyre. 20 olyan ember van, ki 200 ezer koronánál nagyobb fizetés után fizet adót. Az államhivatalnokoknak is igen magasak a fizetéseik a kontinentális viszonyokhoz hasonlítva. Így kilenc miniszternek 120—120.000 korona a fizetése. A lordkancelláré 24.0000, a főállam ügyészé pedig 161.000 korona. Az angol államhivatalnokok közül azonban Irország helytartója keresi a legtöbbet, kerek 480.000 koronát. A katonák sem igen panaszkodhatnak, így Connaught herceg, az angol hadsereg főparancsnoka, majdnem egy milliót kap éventént, Roberts és Kitchener lord kénytelenek ennek a felével megelégedni. De elég sokat keresnek az alacsonyabb rangú tiszték is: így például egy angol hadnagynak több mint kétszer oly nagy a fizetése, mint a szárazföldi kollégáié.

Tanitók Fürdője R.-T. megalakulása. A bazai tanitóság olcsó árszabásu, társadalmi gyógyfürdője, üdülő és nyaraló helye szervezése érdekében előbb indított s ugy a tanitóság, mint általában a nagy közönség részéről a legmelegebb pártfogásban részesített mozgalom, mint illetékes helyről értesülünk, igen szép eredménnyel, befejezés előtt áll, amennyiben az ezen intézményt létesítő: Tanitók Fürdője Részvény Társaság ez évi december hó 27-én, minden kétséget kizárólag megalakul. Biztosítják ezen sikert egyrészt az eddigi részvényjegyzések tekintélyes létszáma, másfelől, a megvételre és további kiépítésre kijelölt székelyudvarhelyi Szejke Fürdő eladó tulajdonosaival létrejött azon meg egyezés, hogy a fürdő vételáráig esetleg még fennmaradó részvényeket eladók le fogják jegyezni és hogy jogot adnak továbbá a 45 h. fürdői területből örök áron eladandó 100-200 négyszögöles villatellekre való parcellázásra. A 26 koronába kerülő, és 2 koronás havi részletekben is, az Udvarhelymegyei Takarékpénztárba Székelyudvarhely fizethető részvényekből még jegyezhet, nemkülönbén a villatellekből is foglalhat le bárki tetszése szerinti mennyiséget Gyerkes Mihály igaztanitónál Székelyudvarhely, vagy a szerkesztőségünkben levő aláírási iven. Ajánljuk ezen értékes, társadalmi mozgalmat, mely követendő példaadás a többi fürdőink fejlesztésére is ugy a hazai tanitóságnak, mint a más foglalkozásu körben dolgozó nagy közönség minden egyes tagjának, testületeknek, helyi alkulatoknak meleg pártfogásába, mielőbb megnyilvánuló élénk támogatásába.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája

a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő III. és XVIII. forrásból készül, a mely-k

Évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitűnően beváltak

Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1,25 korona. Mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Laptalajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Mélyen tisztelt izr. vendégeimnek boldog ujévi ünnepeket kívánok.

Kovács József
szállodás.

Az izr. ujévi ünnepek alkalmával mélyen tisztelt vendégeimnek boldog újévet kíván

Kramer Marci
főpincér.

Mélyen tisztelt izr. vendégeimnek boldog ujévi ünnepeket kívánok.

Kozma Rezső
szállodás.

Porosz szén és porosz coax

elsőrendű minőség, versenyképes árban kapható:

BAUER GYULA cégnél
Ujvidék, Uszpenszka-utca 5. szám alatt.

Minden mennyiség
házhoz szállítatik.

TELEFON 147.

TELEFON 147.

KÖHÖGÉS

rekedség, hurut, elnyálkásodás,
görcs- és szamárköhögés ellen

KAISER

mell-karamellái a „3 fenyővel.“

605

közjegyzőileg hitelesített orvosi
és magán bizonyítványok tanus-
kodnak a biztos sikerről.

Folette izletes, kellemes bonbonok,

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczeg István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszerártaiban. Stefánovits Lyfia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Strasser István gyógyszer. Karlóca, Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösai Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer. Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujzslankamen, Gebauer Emil gyógyszer. Bács.

41. szám.

1913. kórh. ig.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

Ujvidék szab. kir. város közkórháza 300 pár papucs, 100 pár félcipő biztosítására pályázatot hirdet. Pályázók kötelesek pályázataikat mintakészítményekkel az ár pontos megjelölésével a közkórház gondnokságánál benyújtani. A mintadaraboknak teljesen a kórház gondnokságánál megtekinthető előírt mintának kell megfelelnie úgy minőség, mint kivitel tekintetében. A pályázók tartoznak a pályázat összértékének 5%-át készpénz vagy óvadékképes értékpapírban a kórház gondnokságánál letétbe helyezni s tartoznak a megrendelt árut a megrendeléstől számított 30 napon belül szállítani, ellenesetben a megrendelés hatálya megszűnik. Pályázati határidő október hó 11-én déli 12 óra. Később benyújtott pályázatok figyelembe nem vétetnek.

A kórház igazgatóságának, illetve a városi tanácsnak joga van a megrendeléssel bárkit a pályázók közül tekintet nélkül a benyújtott árakra, megbízni, ugyszintén a megrendelést nem egy, hanem több pályázónak csoportonként is kiadni.

Ujvidék, 1913. évi szeptember hó 29-én.

Dr. SCHOSSBERGER SÁNDOR,
igazgató-őorvos.

6608/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetés.

Ivanovits Ferenc ujvidéki lakos végrehajtatónak Haasz Fülöp ujvidéki lakos végrehajtatást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem, következtében a végrehajtási árverés 80 korona tőkekövetelés és 10 kor. költség továbbá 451 kor. 28 fill. tőke 616 kor. 39 fill. tőke után 1912. február hó 8 től járó 5% kamatai és 209 kor. költség már megállapított, valamint jelenlegi 28 kor. 30 fill. és a még felmerülendő költségek valamint az ezennel csatlakozottaknak kimondott Wagner Lajos ujvidéki lakos javára bekebelezett 232 kor. 30 fill. tőke és járulékainak, Hernald József javára bekebelezett 305 kor. 70 fill. tőke és járulékainak, Georgievics M. és társa javára bekebelezett 102 kor. 32 fill. tőke és járulékainak, Franhofer Kristóf javára bekebelezett 500 kor tőke és 92 kor. 15 fill. tőkék és járulékainak Ujvidéki kerületi munkásbiztosító pénztár javára bekebelezett 1298 kor. 68 fill. és járulékainak az Ujvidéki ipar és kereskedelmi takarékpénztár javára bekebelezett 85 kor. tőke és jár. végül dr. Bruck Géza ügyvéd javára bekebelezett 66 kor. 70 fill. tőke és járulékainak kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő az ujvidéki 2869. számú betétben A. I. 1—2. sor. 2801/1 és 2802/1 hrsz. alatt foglat 12 ö. i. ház és kertből Haasz Fülöpöt illető 1/2 részére 687 k. és az ugyanottani betétben II. 1—2. sor. 2801/2 és 2802/2

hrs. alatt foglat ingatlanból Haasz Fülöpöt illető 1/2 részre 27 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi október hó 29-ik napjának d. u. 3 órája ezen kir. törvényszék árverési helyiségébe tüzetik ki.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK!

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át, vagyis 69 kor. 70 fill., és 2 kor. 70 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidéken 1913. évi augusztus hó 6-án.

Polgár Sándor
kir. törvényszéki bír.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Dr. Deák Imre és Gyárfás Márton
UJVIDÉK,

Ferenc József-tér 1. szám.

I. emelet, I. lépcső.

(Kron-féle áruház.)

Rendelés: d. e. 8-tól d. u. 6-ig.
Telefon 112. Telefon 112.

👉 Vidékiek soron kívül. 👈

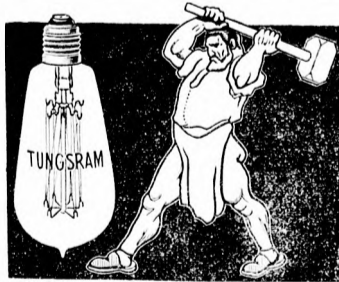
Tanonc felvétetik.

∴ Ne fogadjon el más lámpát, mint ∴

„TUNGSRAM“

főírásu valódi drótlámpát

Hazai
gyártmány!

Hazai
gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Hirdetések

felvétetnek és olcsón számíttatnak
a „HATÁRŐR“ kiadóhivatalában.